

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.070/2023/5.
A felperes:	felperes neve (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	honvédelmi alkalmazotti jogviszony megszüntetésével kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél: A fellebbezéssel támadott határozat:	felperes (24. sorszám alatt) Veszprémi Törvényszék 5.K.701.097/2021/23. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2013. november 4. napjától kezdődően jogfolytonosnak elismert közalkalmazotti, a 2019. január 1. napjától hatályos 612-166/2019. Nyt. számú kinevezése

alapján honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban az alperes szolgálati helynél gépjárművezető beosztásban teljesített szolgálatot; munkavégzési helye a telephely címe szám alatti telephely volt.

[2] Munkaköri leírásának 4. pontja a gépjárművezetői beosztáshoz tartozó általános munkaköri feladatokon túlmenően a felelősségre és az együttműködés módjára, formáira vonatkozó előírásokat is tartalmazott; az egyéb képzettségi követelmények között a honvédelmi alkalmazottnak önmagával és környezetével szembeni igényességére, ápoltságára vonatkozó kötelezettségét is magába foglalva.

[3] Az alperes a 111-46/2021. Pvü. Nytsz. számú munkáltatói intézkedéssel a felperes honvédelmi alkalmazotti jogviszonyát rendkívüli felmentéssel megszüntette. Indokolása szerint a felperes 2016. szeptember 12. napján, 2019. október 8. napján, 2019. november hónapban, 2020. március 2. napján és 2021. június 24. napján kötelezettségszegéseket követett el, amely cselekményeivel folyamatosan olyan magatartást tanúsított, amely a jogviszonya további fenntartását lehetetlenné tette, viselkedésével a munkájára vonatkozó szabályokat megsértette, munkahelyének kultúráját, higiéniés környezetét semmibe vette, ezzel munkatársai munkavégzését megnehezítette és akadályozta. A 2021. június 24. napján értékelt magatartással összefüggésben a 514-02/2021. nyt. számú ügyirat tartalma alapján rögzítette, hogy a felperes a telephely területét illemhelynek tekintve két tehergépjármű közé székelt, miközben ellenőr tetten érte.

A kereset és a védirat

[4] A felperes módosított keresetében – a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Haj. tv.) 40. § (1) - (3) bekezdéseire, valamint a 40. § alapján alkalmazandó a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82. §-ára hivatkozva – az alperest a jogviszonya jogellenes megszüntetésére hivatkozással 2021. július és augusztus hónapokra járó 461.897 forint elmaradt illetménye és kéthavi távolléti díjának megfelelő 530.034 forint végkielégítés megfizetésére kérte kötelezni.

[5] Az alperes védiratában elsődlegesen a keresetlevélnek a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés i) és k) pontjaira alapított visszautasítását, másodlagosan annak jogalapját vitatva a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja szerinti elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság döntése

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Döntését a Haj. tv. 2. §-ára, 3. § (1) bekezdésére, 4. § (1) bekezdésére, 40. § (1) - (3) bekezdéseire, 42. § (2) bekezdésére, 43. § (1) bekezdésére, az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjára, 65. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (1)-(4) bekezdéseire alapította. Rámutatott, hogy a Haj. tv. alapján létesített jogviszonyokban az Mt. 65. § (1) és (2) bekezdései nem alkalmazhatók; a felmentést a Haj. tv. önállóan szabályozza, a jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályai kógens jogszabályi előírások, amelyekről eltérni nem lehet. Rögzítette, hogy a perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes jogviszonyát jogszerűen szüntette meg, azaz annak igazolása, hogy a rendkívüli felmentésben szereplő kötelezettségszegések és magatartások a jogviszony fenntartását lehetetlenné tették. Megállapította, hogy az alperes a 2021. június 24-ei felmentési okot kivéve valamennyi kötelezettségszegés és magatartás tekintetében a határidőt elmulasztotta, kizárólag a 2021. június 24-i felperesi magatartásra alapított munkáltatói intézkedés tekinthető törvényes határidőben gyakoroltnak; az okszerűségi vizsgálat tárgyát e felmentési ok vizsgálata képezhette, melynek megtörténtét a felperes maga sem vitatta. E körben a logisztikai zászlóalj parancsnokának és a rajparancsnok-helyettesének jelentéseit, a felperes személyes nyilatkozatát értékelte; a cselekmény elkövetésének elismerésére tekintettel további bizonyítékok beszerzését szükségtelennek tartotta. Kiemelte, hogy a Haj. tv. 4. § (1) bekezdése szerint a honvédelmi alkalmazotti jogviszonyra az Mt. szabályait az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni; az Mt.-ben előírt általános magatartási követelmények tekintetében a Haj. tv. eltérést nem rögzít. Az Mt. 6. § (1) bekezdésének, 52. § (1) bekezdés c) pontjának a honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban történő érvényesülése folytán megállapította, hogy a felperes cselekménye az általánosan elvárható magatartás tanúsítása körébe nem illeszkedik; a honvédelmi alkalmazottakra vonatkozó sajátos közszolgálati jogviszonyból adódó, az általános elvárhatósági követelményt meghaladó többletelvárásoknak nem felelt meg. A felperes munkaköri leírása a jogviszonyhoz méltó igényességi, ápoltsági követelményeket is rögzít; ezen elvárásoknak való megfelelés követelménye a munkáltató részéről nem eltúlzott mértékű. A felperes 2021. június 24. napján tanúsított magatartása a honvédelmi alkalmazotti jogviszonyhoz nem méltó; e jogviszony sajátos közszolgálati jogviszony, amelyben az általánosnál magasabb szintű elvárhatósági követelményeknek kell megfelelni. A felperes – a rendkívüli felmentésben terhére rótt – magatartása megbotráncolás keltésére alkalmas volt, függetlenül attól, hogy az a kívülállók által észlelhető volt-e vagy sem. Az általa elkövetett cselekmény – mely nyilvánvalóan a munkatársak tudomására jutott – a honvédeletről szabályainak megsértésére és a honvédelmi szervezet iránti közbizalom megingatására alkalmas; a honvédség tekintélyét és a rendeltetésszerű joggyakorlást nem szolgálta, amely önmagában elegendő oka lehet a jogviszony azonnali hatállyal történő megszüntetésének.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] A felperes fellebbezésében – jogszabálysértésként az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontját megjelölve – az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte. Hivatkozása szerint a rendkívüli felmentés a jogszabályi előírásoknak nem felelt meg; annak okszerű indoka nem volt. Az elsőfokú bíróság az elismerésen alapuló személyes nyilatkozatát kiterjesztően értelmezte, ugyanis a cselekmény elkövetése egészségügyi okból, nem a munkahelyi magatartási szabályok szándékos megszegéséből fakadt. Az esetet megelőzően az alapbetegségével (aranyér megbetegedésével) összefüggésben egészségügyi szabadságon volt, és a perbeli napon gyomorrontás okozta

megbetegedésben is szenvedett. Álláspontja szerint szándékos elkövetést igazolandó bizonyíték nem állt rendelkezésre; a kényszerhelyzetben végzett cselekménye az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, a közérdeket és a honvédség tekintélyét nem sértette, a magatartásával megbotránkozást nem válthatott ki, mivel az kívülállók által nem volt észlelhető. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a kereset összecszerűsége körében bizonyítást nem folytatott le.

[8] A felperes 2023. február 1. napján – az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontján túl további jogszabálysértéseket megjelölve – fellebbezés-kiegészítést terjesztett elő, melyben a 2022. március 1. napján benyújtott, 12. sorszámú „észrevétel és keresetpontosítás” elnevezésű beadványában előadott jogi érvelésének a fellebbezése részletes indokaiként történő elfogadását is kérte.

[9] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hivatkozása szerint a felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását megalapozó indokot nem adott elő; annak érdemi vizsgálatára a Kp. 100. § (3) bekezdése folytán sem kerülhet sor. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen értékelve jutott arra a következtetésre, hogy a rendkívüli intézkedés jogszerű volt; a fellebbezés téves, minden jogi és ténybeli alapot nélkülöz, egyoldalú tényállításokon és igazolatlan érveken alapul. A felperes az elsőfokú eljárás során az elismerésen túl releváns nyilatkozatot nem tett; a bizonyítatlanság a terhére esett; a csatolt iratok, nyilatkozatok az ő álláspontját támasztják alá. A felmentés alapjául szolgáló 2021. június 24-ei magatartás egyértelműen alkalmas arra, hogy a felperes jogviszonya megszüntetésre kerüljön. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, miszerint a jogalkotó a honvédelmi alkalmazottak esetében magasabb elvárhatósági szintet követel meg; a kollégákban megütközést keltő, a szervezet tekintélyét sértő magatartás tanúsítása önmagában a felmentés jogszerű alapjául szolgálhat, ahhoz a kívülállók általi észlelés nem szükséges.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[10] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[11] A Kp. 1. §-a értelmében a – felek jogviszonyából fakadóan – a közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási perben és az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a Kp.-t kell alkalmazni. A közigazgatási jogviták tekintetében a fellebbezési eljárás rendjére a Kp. speciális rendelkezéseket tartalmaz. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a rendkívüli felmentést kizárólag a felperes 2021. június 24-ei magatartása alapozta meg, mivel az alperes által említett többi esetben a törvényben foglalt egyéves objektív határidő eltelt, azok az okszerűségi vizsgálat tárgyát nem képezhették. A felperes fellebbezése a 2021. június 21-ei magatartásával kapcsolatos megállapításokat érintette, ezért az ítéltábla felülbírálata is e kérdésre irányult.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával megalapozottan és jogszerűen utasította el a felperes keresetét. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a következőket emeli ki.

[12] A felperes az elsőfokú ítélettel szemben határidőben előterjesztett fellebbezését 2023. február 1-jén – a 2022. március 1-jén benyújtott, 12. sorszámu „észrevétel és keresetpontosítás” elnevezésű beadványában előadott jogi érvelésének megismétlésével, – a megsértett jogszabályhelyek felsorolásával kiegészítette; a fellebbezés kiegészítése kapcsán igazolási kérelmet nem terjesztett elő.

[13] A Kp. 100. § (1) bekezdése alapján a fellebbezést (ideértve a fellebbezés kiegészítését is) – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az ítélet közlésétől számított tizenöt napon belül az elsőfokú bíróságnál kell benyújtani. A Kp. 102. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az elsőfokon eljáró bíróság a fellebbezést (annak kiegészítését) visszautasítja, ha az elkésett, és az arra jogosult igazolási kérelmet nem terjesztett elő. A Kp. 104. § (1) bekezdésének első mondata szerint a másodfokú bíróság a fellebbezés vizsgálata során a keresetlevél vizsgálatának szabályai szerint jár el. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság a fellebbezés kiegészítés késedelmes előterjesztésének fent rögzített perjogi következményeit – a Kp. 102. § (1) bekezdés c) pontja alapján – azért nem tudta levonni, mert a felperes a fellebbezését határidőben benyújtotta, ezért azt az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróságra köteles volt felterjeszteni. A fellebbezést és annak kiegészítését a Kp. 104. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 45. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróságnak kellett megvizsgálnia. E körben megállapította, hogy a felperes az elsőfokú ítéletet 2022. december 28. napján szabályszerűen átvette, a fellebbezés és annak kiegészítése előterjesztésére nyitva álló határidő rá nézve 2023. január 12. napján letelt; erre tekintettel a 2023. február 1. napján benyújtott fellebbezés-kiegészítés elkésettnek minősül, ezen ok folytán hatálytalannak tekinthető, ezért azt a másodfokú bíróság érdemben nem vizsgálhatta.

[14] A fellebbezésre áttérve az ítéltábla leszögezi, hogy a fellebbezési eljárás rendeltetése és célja nem az elsőfokú bírósági eljárás újbóli lefolytatása, megismétlése. Ennek megfelelően a félnek a fellebbezési kérelmében azt kell alátámasztania, hogy az elsőfokú ítélet miért jogszabálysértő, vagy mennyiben tér el a Kúria közzétett határozatától. Nem vezethet eredményre önmagában az, ha ehelyett a pontosított keresetlevelében általa korábban előadottak figyelembevételét kéri, a konkrét fellebbezési indokok okszerű újrafogalmazása nélkül. Ezen túlmenően a közigazgatási peres eljárásban a fellebbezési kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a fellebbezést megalapozó jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely együttes megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a bíróságtól milyen döntést kér. A Kp. 100. § (2) bekezdése helyes értelmezésével kapcsolatban a Kúria már több ízben (Kfv.VII.37.422/2020/8., Kfv.VII.37.651/2020/6.) hangsúlyozta, hogy ezeknek az együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja.

Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit.

[15] A fentieket összefoglalva, a másodfokú eljárás keretét a fellebbezésben megsértettként megjelölt jogszabályi rendelkezések és az ahhoz fűzött részletes, adekvát indokolás együttesen adják, amelyeken túl az ítéltábla az ítélet felülvizsgálatának Kp. 108. § (1) bekezdésében rögzített korlátaira tekintettel, a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja alapján nem vizsgálódhat. A felperes fellebbezésében eljárásjogi és anyagi jogi jogsértésre ugyan hivatkozott, azonban az elsőfokú bíróság által megsértett jogszabályhelyként kizárólag az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontját jelölte meg. A fentieket figyelembe véve a másodfokú bíróság vizsgálatának irányát a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a fellebbezést megalapozó jogszabálysértés, a fellebbezésben pontosan megjelölt – a felperes állítása szerint az elsőfokú bíróság által megsértett – egyetlen jogszabályhely, az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja határozta meg.

[16] Eljárásjogi jogszabálysértésként minősíthetők a felperesnek a tények és személyes nyilatkozata elferdítésével, kiterjesztő értelmezésével, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésével kapcsolatos állításai. A felperes ezen hivatkozásaival összefüggésben azonban semmilyen konkrét – eljárásjogi – jogszabálysértést nem jelölt meg, a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően, jogszabályi hivatkozással ellátva nem állította, hogy az eljárásjogi kötelezettségek tekintetében az elsőfokú bíróság olyan mértékű hibát vétett, ami a fellebbezési kérelmét sikeressé teheti. Mindez azt eredményezte, hogy az ítéltábla e körben a csupán tartalmilag körülírt, de konkrétan meg nem jelölt eljárásjogi jogszabálysértés alapján nem vizsgálódhatott.

[17] Az irányadó ágazati jogszabály [Haj. tv. 4. § (1) bekezdése] a honvédelmi alkalmazotti jogviszonyra az Mt. szabályait – az e törvényben foglalt eltérésekkel – alkalmazni rendeli, ezért az ítéltáblának a felperes által megjelölt anyagi jogi jogsértés kapcsán [Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjának értelmezése] a másodfokú eljárásban állást kellett foglalni. A vizsgálandó kérdés azonban nem az volt, hogy a felperes által megvalósított cselekményt az alperes miként minősítette, hanem az elsőfokú bíróság az ítéletében azzal összefüggésben jogszerű következtetést vont-e le, tehát a felperes honvédelmi alkalmazotti jogviszonyának – a rá vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások megszegése miatti – rendkívüli felmentéssel történő megszüntetését helytállóan fogadta-e el.

[18] Az elsőfokú bíróság helyesen annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperesi magatartásnak szabályban, előírásban utasításban, belső normában van-e alapja, mivel az azoknak megfelelő munkavégzést az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja a munkavállaló kötelességei között nevesíti. Ilyennek tekinthető a felperes munkaköri leírása, mely az egyéb képzettségi követelmények körében az önmagával és környezetével szembeni igényesség és ápoltság követelmény-támasztás kitéltét tartalmazta.

[19] A felperes által konkrétan megjelölt jogszabályhelyen túlmutató vizsgálatot jelent viszont az általa elismerten megvalósított cselekmény anyagi jogi jogszabályok szerinti elsőfokú bíróság általi minősítése. A fellebbezésében ugyanis – konkrét jogszabályhely megjelölése nélkül – sérelmezte, hogy a nyilatkozatát az elsőfokú bíróság kiterjesztően értelmezte; állítása szerint a cselekményt nem szándékosan követte el. Az ítéltábla megjegyzi, hogy a felperes utóbbi hivatkozása nem helytálló, mivel az egyetlen releváns felmentési ok a Haj. tv. 40. § (1) bekezdés b) pontján alapul, ami a jogviszony azonnali hatályú felmentéséhez az annak fenntartását lehetetlenné tevő magatartás tanúsítását írja elő. A jogalkotó a szándékos elkövetést az a) pontra vonatkozó minősített kötelezettségszegés esetében követeli meg, a b) pont esetében nem említi. Összefoglalva a leírtakat a felperesnek a fellebbezésében a magatartás minősítésével összefüggésben részletesen – jogszabálysértéssel ellátva – be kellett volna mutatnia, hogy az elsőfokú ítélet e körben milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kiemelnie, hogy a cselekménye értékelése során az elsőfokú bíróság mely körülményeket nem vett figyelembe. Tekintettel arra, hogy a felperes fellebbezése e követelményeket nem tartalmazta, a másodfokú bíróság kizárólag az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogszabálysértés körében tudott állást foglalni, amely tekintetben az elsőfokú ítélet megállapításait megalapozottnak találta.

[20] Mindezekre tekintettel a felperes a fellebbezésében nem adott elő olyan érvelést, ami az elsőfokú ítélet megváltoztatására alapot adna, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[21] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes felperest az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére; amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (3), (5) bekezdéseire figyelemmel az ügy bonyolultságára, az alperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson teljesített képviselőre figyelemmel mérlegeléssel állapította meg.

[22] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték a felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[23] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. október 24.

dr. Kecskés Zsófia s.k.

a tanács elnöke

dr Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.

előadó bíró

dr. Bíró Péter s.k.

bíró